

van besmetting door uit zee aankomende schepen; men zie de artt. 4, 8, 9 en, in verband daarmee, voor zooveel de kosten betreft, art. 15;

de wet van 26 April 1884 (*Staatsblad* n°. 80), houdende buitengewone maatregelen tot afwending van eenige besmettelijke ziekten en tot wering harer uitbreiding en gevolgen, waarop het Koninklijk besluit van 4 September 1892 (*Staatsblad* n°. 215) is gegrond, van welk Koninklijk besluit art. 8 juist aanleiding heeft gegeven tot de vraag, wie de daaruit voortvloeiende kosten moet dragen, de gemeente of het Rijk.

Onjuist is het te zeggen, zoo oordeelden de voorstanders van het stelsel, volgens hetwelk de gezondheidsbelangen eene Rijkszaak zijn, dat het hier eenvoudig is uitbreiding van eene gemeentetaak. Integendeel. De burgemeester treedt op als orgaan van het Rijksgezag: ware het anders, de taak zoude niet aan den burgemeester, maar aan burgemeester en wethouders zijn opgedragen. Als gevolg van dit stelsel moeten alle kosten ten laste van het Rijk komen, die niet door eene uitdrukkelijke wetsbepaling ten laste der gemeenten zijn gebracht.

Van den burgemeester als vertegenwoordiger van de gemeente kan men niet verlangen, dat hij tot het nemen van kostbare maatregelen zou overgaan buiten de grenzen door den raad bij de begroting gesteld en van dit standpunt had de Minister terecht gezegd, dat de burgemeester aan de gemeentebegroting gebonden is.

Dit standpunt is echter weder ten eenenmale in strijd met den eisch van spoedig en veerkrachtig optreden tot wering of beteugeling eener dreigende epidemie.

De slotsom dezer beschouwingen was, dat de Minister of de zaak als Rijkszaak had moeten behandelen, maar dan ook had moeten erkennen, dat de kosten ten laste van het Rijk komen, of dat hij, de kosten willende brengen ten laste der gemeenten, dit uitdrukkelijk in de wet had moeten bepalen en niet had moeten meenen de eischen van de autonomie der gemeenten en de zorg voor de volksgezondheid te gelijk te kunnen behartigen.

In de vergadering der Tweede Kamer van 23 Maart ll. (*Handelingen* bladz. 976) verklaarde de Minister, dat de moeilijkheid, die zich naar aanleiding van art. 8 van het Kon. besluit van 4 Sept. ll. heeft voorgedaan, »in het »vervolg niet meer mogelijk zal wezen,» omdat dit artikel eene wijziging heeft ondergaan, waarvan de afkondiging spoedig zal volgen. Men stelde er prijs op te vernemen, waarin die wijziging bestaat.

3. Vele leden hadden met ingenomenheid gezien, dat de Minister weerstand had geboden aan den aandrang om de koorden der beurs hetzij dan van het Rijk of van de gemeenten in handen te geven aan het geneeskundig Staatstoezicht. Terecht was de Minister huns inziens van oordeel, dat de ambtenaren van dat Staatstoezicht adviseerend moeten optreden, maar dat niet bij hen de beslissing moet berusten.

In verband hiermede werd er op gewezen, dat er voortdurend sprake is van quarantaine maatregelen en allerlei andere belemmeringen aan de grenzen en rees de vraag, of het nut van dit alles wel boven twijfel verheven is, of althans opweegt tegen de daardoor te veroorzaken last en ongerief? In den laatsten tijd zijn vele stemmen daartegen opgegaan. Onder anderen achtte een onlangs te Petersburg gehouden congres van Russische artsen het geneeskundig onderzoek der gezonde reizigers aan de grenzen overbodig en de ontsmetting der goederen slechts noodzakelijk voor de goederen van zieken en verdachten. (Men zie het bericht in de *Nieuwe Rotterdamsche Courant* van 29 Maart ll., Eerste blad. B.)

Artikel II. In eene afdeeling werd de opmerking gemaakt en algemeen beaamd, dat, indien men art. 24 wilde wijzigen, het de voorkeur had verdiend, niet alleen het tweede lid, maar het geheele artikel te doen vervallen. Die wijziging zou men hebben toegejuicht, want men

achtte de uitzondering in dit artikel met betrekking tot de aziatische cholera gemaakt, niet gewenscht. De mededeeling betreffende het zich voordoen van een of meer gevallen van die ziekte, zonder dat van eene »epidemische verschijning» (art. 21) sprake is, kan tot noodelooze verontrusting aanleiding geven.

Artikel III. Volgens het gevoelen van eenige leden eener afdeeling zal door de toevoeging van het voorgestelde tweede lid van art. 26 niet het resultaat worden verkregen, dat de Regeering zich daarvan voorstelt. De strekking der ontworpen bepaling is verzekering van de naleving der door het geneeskundig Staatstoezicht gegeven voorschriften. Er blijft echter over, dat de burgemeester in vele gevallen geene bevoegdheid heeft tot handelen, maar dat de handeling moet uitgaan van burgemeester en wethouders. Men wees op de bepaling van art. 6. Wat zal geschieden, indien door burgemeester en wethouders »geen of geen voldoende gebruik wordt gemaakt» van de hun bij deze wet toegekende bevoegdheid?

Vastgesteld 6 April 1893.

SIX.

RAHUSEN.

NEBBENS STERLING.

PIJNAPPEL.

VLIELANDER HEIN.

EINDVERSLAG DER COMMISSIE VAN RAPPORTEURS over het ontwerp van wet tot wijziging en verhooging van hoofdstuk IX der Staatsbegroting voor 1892. (Bouw van eene brug over den nieuwen Maasmond bij Heusden.)

Sommige leden hadden bezwaar tegen dit wetsontwerp en verklaarden hunne stem zich voor te behouden. De kosten van de werken ter verlegging van den Maasmond, zeiden zij, zijn reeds veel hooger dan die waarop zij geraamd waren, en zij achtten het ongewenscht die aanzienlijke uitgaven thans nog te vermeerderen met de belangrijke som noodig voor het bouwen eener brug. Bovendien nog waren zij van de noodzakelijkheid van die brug voor het verkeer niet overtuigd. Zij wezen er hierbij op, dat in deze de Eerste Kamer op een geheel vrij standpunt stond en met het oog op den memoriepost, welke sedert eenige jaren op de begroting voorkwam, geenszins zedelijk gebonden was om met het wetsvoorstel mede te gaan, — eene meening die overigens gedeeld werd ook door die leden, welke geen bezwaar hadden tegen de wetsvoordracht.

Enkele leden waren er, die de kosten van eene brug te hoog vonden in verhouding tot het nut der zaak; immers het gold hier eene uitgave van ruim één millioen gulden ten behoeve van eene niet zeer talrijke bevolking. Zij zouden in deze de voorkeur geven aan een stoompontveer.

Vele andere leden daarentegen verklaarden zich voor het toestaan der aangevraagde gelden; eenigen hunner niet alleen omdat zij den aanleg eener brug nuttig en gewenscht achtten, maar ook omdat zij in algemeenen zin voor het beginsel waren, dat aan het voorstel ten grondslag ligt. Terwijl enerzijds de Regeering en verschillende provinciën er zich op toe leggen het verkeer te bevorderen, is hier door een werk van openbaar nut door den Staat ondernomen eene geheele landstreek van het verkeer, dat bestond, afgesneden. In zoodanig geval, meenden deze leden, was de Staat zedelijk verplicht voor het verkeer op afdoende wijze te zorgen. In aansluiting met dit laatste werd er dan ook nader op gewezen door eenige leden, dat het hier niet betrof om Heusden en het land van Altena eens met eene brug te begiftigen, maar om eenen

23ste VERGADERING. — 7 APRIL 1893.

geschikten en bruikbaren verbindingsweg te scheppen, die door de werken voor de verlegging van de Maas noodzakelijk was geworden.

Vastgesteld 6 April 1893.

ALBERDA VAN EKENSTEIN.
 FOKKER.
 NIJSINGH.
 WELT.
 VAN DER BREGGEN.

EINDVERSLAG DER COMMISSIE VAN RAPORTEURS
 over het ontwerp van wet tot wijziging der wet van
 9 April 1875 (*Staatsblad* n°. 67), houdende regeling
 van den dienst en het gebruik der spoorwegen.

De macht aan de Regeering hier gegeven ging enkele leden te ver. Een lid was van meening, dat die bevoegdheid niet zoude strekken in het belang van het niet-reizend publiek en aanleiding zoude geven tot meer ongerief dan thans dat publiek reeds ondervindt. Een ander vreesde, dat de Regeering op den duur zoude moeten bezwijken voor den drang van de beide spoorwegmaatschappijen, wanneer deze nieuwe maatregelen in het leven wilden roepen. Eerstbedoeld lid wees op tegenstrijdigheden, welke thans reeds bestaan tusschen verschillende bepalingen van het Alge-

meen Reglement voor het vervoer op de spoorwegen van 9 Januari 1876 (*Staatsblad* n°. 7).

Tot voorbeeld hiervan noemde hij de artikelen van genoemd Reglement, waarin bepaald wordt, dat 1 uur voor het vertrek van den trein het publiek in de wachtkamer wordt toegelaten, terwijl het loket eerst een half uur vóór het vertrek van den trein geopend is. Hoe willen, vroeg dit lid, nu de niet-reizigers perronkaarten bekomen, terwijl zij bij het niet-hebben daarvan aan strafvervolging bloot staan?

In eene andere afdeeling werd instemming betuigd met deze voordracht. Men diende niet uit het oog te verliezen, dat station en perron voor het reizend publiek dienen en de stationchef voor de goede orde en veiligheid daar verantwoordelijk is gesteld. Men achtte het billijk tegenover dien ambtenaar hem in staat te stellen maatregelen te nemen om de orde en veiligheid afdoende te handhaven en den toeloop van publiek in het station tegen te gaan.

In de overige afdeelingen gaf dit wetsontwerp geene aanleiding tot eenige opmerking.

Vastgesteld 6 April 1893.

ALBERDA VAN EKENSTEIN.
 FOKKER.
 NIJSINGH.
 WELT.
 VAN DER BREGGEN.